

XXVIII.

Carl Gustavs Skærmebrev for Herlufsholm.

Wii Carl Gustaff, med Guds Naade Sverrigis, Gottis oc Wendis Konning, Storførste i Findland, Hertug til Esten, Carelen, Bremen, Wehrden, Stetin, Pomeran, Casuben och Windau, Første til Lante Rygen, Herre ofver Ingermandland oc Wismar, desligeste Phaltz Greffve ved Reihn, til Gülich, Cleve oc Bergen Hertug:

Efftersom wi den Skole til Herluffsholm med alt sit vnderliggendis Gods, efter deris vnderdanigste Ansøgning, vdi voris Beskermelse och Kongelig Protection naadigst hafve anammit, saa befaler wi her med alle woris Ofrigs oc Nedrigs Kriges Officerer oc gemene Soldatesque til Hest oc Fod naadigst oc alvorligst, at de for^{te} Skole oc des vnderliggendis Gods, rørendis oc wrørendis, for Pløndring, Brandskat oc alle andre Exactioner, oc ved hvad Nafn det nefnis kand, icke alleniste w-anfectit lade forblifve, men oc dennom for Ofverfald beskerme, saa frembt de icke paa

det strengiste wil were straffet. Dette til Vitterlighed hafve wi denne Salva gvardi med woris egen Haand handlig vnderkrefuit oc woris Kongelige Indsegel ladit vndertrycke. Giffvit vdi woris Hofvit Quartier Wordingborg den 10. Februarii 1658¹⁾.

Carll Gustaff.

Det gik med dette Salvegarde-Brev som med mange andre, der vistnok i dyre Domme erhvervedes under Krigen, at de i Virkeligheden ikke betydede stort. I alt Fald blev Herlufsholm Gods saa medtaget under de svenske Troppers Hærjinger, at Stiftelsen var sin Undergang nær²⁾.

H. F. R.

¹⁾ Afskrift i Karen Brahes Mnsr. Nr. 283. Dateringen vækker Tvivl, da det almindelig siges, at den svenske Konge først 12. Febr. kom til Vordingborg.

²⁾ H. B. Melchior, Herlufsholm, Kbh 1822, S. 114 ff. I •Sjællandske Indlæg• for 1661 (og 1662) i Rigsarkivet findes nogle Breve fra Forstander Christen Bollesen (Luxdorph) paa Herlufsholm, hvori han skildrer Skolens slette Tilstand efter Krigen.
